

מערך פעילות בנושא חיות בר ליד הבית

תקציר הפעילות

היכרות עם בעלי חיים נפוצים בסביבת האדם
תוך האזנה לשירים ודרך משחק טריוויה.

מטרות המערך

1. היכרות עם חיות בר הנפוצות בסביבת האדם
2. היכרות עם מאפיינים של קבוצות בעלי חיים
3. יצירת חיבור

שכבת גיל

יסודי

קישורים למצגות

- [מצגת קיפוד מצוי](#)
- [מצגת דוכיפת](#)
- [מצגת זיקית ים-תיכונית](#)

הקדמה למורה

חיות בר הן כל אותן חיות שאינן מבויתות על ידי האדם. החל מחרקים זעירים ועד יונקים גדולים. חיות הבר ממלאות תפקידים חיוניים במערכות האקולוגיות אליהן הן משתייכות: חלקן מאביקות צמחים, חלקם מפרקות חומר אורגני, יש המפיצות זרעים ואחרות מסייעות בוויסות אוכלוסיות מזיקים. יום חיות הבר העולמי, המצוין לאורך שבוע בישראל, מהווה הזדמנות לפקוח את העיניים ולהכיר את בעלי החיים שנמצאים סביבנו – מעופות ויונקים ועד לחרקים קטנים, להבין את חשיבותם ולחזק את תחושת האחריות והמסוגלות של הילדים להגן על חיות הבר בסביבתם הקרובה.

מהלך הפעילות

המערך כולל שלוש מצגות. כל מצגת עוסקת במין אחד של חיות בר הנפוצה בסביבת האדם: קיפוד מצוי, זיקית ים תיכונית ודוכיפת. אלו מייצגים שלוש קבוצות טקסונומיות שונות: יונקים, זוחלים ועופות. כל מצגת נפתחת בסרטון של שיר. לאחר מכן מתקיים חידון טריוויה המבוסס על המידע המופיע בשיר. ננחה את התלמידים להאזין היטב למילות השיר על מנת לענות על החידון. בשלב השני של החידון נשאלות שאלות הרחבה שאינן מבוססות על השיר. בנוסף, אנו מציעים שאלות פתוחות המיועדות לדיון ושיח. ניתן להשתמש בהן כמטלה לחיפוש התשובה במקורות מידע מהימנים, כפעילות יצירה ועוד.

מערך פעילות בנושא חיות בר ליד הבית

שאלות העמקה והרחבה – קיפוד מצוי

1. אילו בעלי חיים נוספים שייכים למחלקת היונקים?
2. בחרו בעל חיים אחד מהמחלקה והשוו בינו לבין הקיפוד: אילו תכונות משותפות לשניהם? אילו תכונות מיוחדות לכל אחד מהם?
3. האם ראיתם קיפוד? באיזו סביבה: בטבע או בסביבה עירונית? אלו בעלי חיים נוספים ראיתם באותו בית גידול?
4. באיזה בית גידול חי הקיפוד? ציירו / בנו לו בית גידול מתאים.

שאלות העמקה והרחבה – דוכיפת

1. מדוע לדעתכם נבחרה הדוכיפת לציפור הלאומית של ישראל? עצבו לדוכיפת שלט פרסומת.
2. אילו מאפיינים מלמדים אתכם שהדוכיפת שייכת למחלקת העופות?
3. שמה של הדוכיפת בערבית הוא "הודהוד". האזינו לקולות שמשמיע הזכר. מדוע לדעתכם היא נקראת כך?

שאלות העמקה והרחבה – זיקית ים-תיכונית

1. הזיקית היא זוחל. אילו מאפיינים של זוחל יש לזיקית? אילו תכונות ייחודיות יש לזיקית?
2. הזיקית מחליפה צבעים. איזה צבע יכול לסייע לה להתחמם מהר בשעות הבוקר? איזה צבע יכול לסייע לה להסתוות בין עלים? ציירו זיקיות בשלל צבעים.
3. הזיקית מותאמת להפליא לחיים על עצים. אילו בעלי חיים אחרים מותאמים לחיים על עצים? האם יש להם התאמות דומות או שונות?

מידע נוסף על בעלי החיים

- [דוכיפת](#)
- [קיפוד מצוי](#)
- [זיקית ים-תיכונית](#)